

ГРІНЬОХ Іван (псевд.: Всеволод, Герасимівський, Данилів, І. М. Настасин, І. В. Діброва, І. М. Коваленко; 28. 12. 1907, с. Павлів, нині Радехів. р-ну Львів. обл. — 14. 09. 1994, м. Наринг' побл. Мюнхена, Німеччина, похов. у місцевості Оліфант, шт. Пенсильванія, США) — церковний і політичний діяч. Дійсний член НТШ. Закін. Львів. богослов. академію (1930), навч. в Іннсбруц. (д-р богослов'я, 1933) та Мюнхен. (1933–34) університетах, Париз. катол. інституті (1934). Рукопоклад. на священика у вересні 1932 *І. Бучком*. 1935–39 — викладач і духівник Львів. богослов. академії, ред. місячника «Лицарство Марії». Від 1941 — військ. капелан укр. легіону «Нахтігаль». 1943–44 як чл. референтури зовн. зв'язків Центр. Проводу ОУН вів переговори з польс. підпіллям, румунами й угорцями, домогся перемир'я між угор. армією та УПА. Від 1944 — засн., віце-президент УГВР; як уповноважений для

контактів із нацистами про стан політв'язнів домогся звільнення С. Бандери, Я. Стецька, А. Мельника. Автор проектів «Універсал УГВР» і «Присяга вояка УПА». Емігрувавши, очолював Закордонне представництво УГВР (1946– 83), Укр. товариство закордон. студій у Мюнхені (1956–90). Ген. вікарій єпархії у Зх. Німеччині. 1946–48 — проф. Укр. катол. семінарії у м. Єлень Ґура (Польща), 1948–50 — у Кулемборзі (Нідерланди); також проф. УВУ в Мюнхені, від 1963 — новоствор. Укр. катол. університету у Римі, співроб. і дорадник *Йосифа Сліпого*. Від 1969 — голова Укр. богослов. наук. товариства. Признач. 1978 до Консисторії Львів. архієпархії, від 1982 — патріарший митрат-архімандрит. Поборник помісності і сх. орієнтації УГКЦ, зокрема Києво-Галиц. патріархату; автор нарисів «Декрет про східні церкви — омана чи обман?» та «Православ'я і католицтво». 1992 відвідав Україну при перепохованні *Йосифа Сліпого*.

Основні праці

Дивізія «Галичина» й Українське підпілля. Мюнхен, 1951; Слуга Божий Андрей – благовісник єдності. Мюнхен, 1961; Die Zerstörung der Ukrainisch-Katholischen Kirche. Ostkirchliche Studien. Würzburg, 1963; Цілі і методи німецької імперіялістичної політики на окупованих землях // Літопис УПА. Т. 1. Торонто, 1989.

Рекомендована література

1. О. Іван Гриньох: Причинки до портрета. К.; Нью-Йорк, 1994;
2. Панченко О. Організація українських націоналістів за кордоном в контексті українського державотворення: Наук.-популяр. нарис. Гадяч, 2003.

О. П. Стасюк

Бібліографічний опис:

Гриньох Іван / О. П. Стасюк // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-31688>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).